

Ons kenmerk DOC-00278118
Bijlage(n) 1
Projectcode LI193700002

Maastricht
Verzonden

14 juni 2022

16 JUNI 2022

Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Op 16 februari 2022 ontvingen wij van Edelchemie Panheel B.V. de melding over het voornemen de bodem te saneren als bedoeld in artikel 28, lid 1 van de Wet bodembescherming (Wbb) en de aanvraag in te stemmen met het gefaseerde saneringsplan.

Het betreft de locatie:

Sint Antoniusstraat 15 te Heel, kadastraal bekend gemeente Heel, sectie D, nummers 696, 697, 698, 1580, 2010, 2094, 2095 (ged.), 2128, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384.

De volgende documenten zijn bij de melding ingediend:

- actuele kadastrale overzichtskaart (opgenomen in het saneringsplan);
- bodemsanering locatie St. Antoniusstraat 15 te Panheel, Gefaseerd saneringsplan, Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V., ref. 129089/22-001.722, 7 februari 2022.

Daarnaast zijn voor de saneringslocatie in het verleden diverse rapporten opgesteld waarbij onderstaande als meest relevant worden geacht en mee ter visie worden gelegd:

- nader bodemonderzoek Edelchemie Panheel, Antea Group, projectnummer 257796, Revisie 03, d.d. 27 maart 2014;
- afweging saneringsvarianten grondverontreiniging op terrein Edelchemie te Panheel, Oranjewoud, ref. 3238-257796, d.d. 5 september 2013;
- nadere verkenning saneringsvarianten Edelchemie te Panheel. Royal Haskoning DHV, referentie T&PBE3158-102-100R001D01, versie 01, d.d. 16 november 2016;
- monitoring Edelchemie, Royal HaskoningDHV, ref. BG5611TPR001F01, d.d. 14 mei 2019;
- aanvullende verkenning grondwatersaneringsvarianten, Arcadis, ref. 083683776 B, d.d. 21 maart 2019.

Met ons besluit van 30 september 2014 (kenmerk 2014/52060) hebben wij vastgesteld dat met betrekking tot de verontreiniging op onderhavige locatie sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging waarvoor, op basis van onaanvaardbare verspreidingsrisico's, een spoedige sanering noodzakelijk is.

Gelet op het voorgaande zal niet nader worden ingegaan op de eerder vastgestelde ernst en spoed. Op grond van artikel 39 lid 2 van de Wet bodembescherming (Wbb) zullen wij beoordelen of wij kunnen instemmen met het gefaseerde saneringsplan.

1. DE PROCEDURE

1.1 Besluitvormingsprocedure

Op grond van het Beleidskader bodem 2016 volgen wij in het algemeen voor de totstandkoming van een besluit als het onderhavige de procedure als beschreven in titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Daarvan wijken wij af als wij reden hebben aan te nemen dat toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afd. 3.4 van de Awb toegevoegde waarde kent. In voornoemd Beleidskader bodem hebben wij vastgelegd wanneer dit het geval is.

Omdat in voorliggend geval sprake is van een eigendom overschrijdend geval en er rondom Edelchemie in het verleden sprake was van maatschappelijke onrust, wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Awb gevolgd.

Dit betekent dat het besluit wordt genomen nadat het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor de beoordeling van het ontwerp, gedurende een termijn van zes weken voor eenieder ter inzage is gelegd en eenieder de gelegenheid is geboden een zienswijze naar voren te brengen.

De melding is getoetst aan de Wet bodembescherming, het Provinciaal Beleidskader Bodem 2016 en de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013.

1.2 Verlengen beslistermijn

Met het oog op de vereiste zorgvuldigheid voor de kennisvergaring en belangenafweging was het niet geheel uit te sluiten dat wij binnen de termijn van vijftien weken een definitieve beslissing konden nemen. Om deze reden hebben wij op 7 maart 2022 de termijn voor instemming met het saneringsplan met maximaal 15 weken verlengd.

1.3 Kennisgeving

De melding en het ontwerpbesluit zijn gepubliceerd op <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Ook vindt kennisgeving aan Burgemeester en Wethouders van de gemeente Maasgouw plaats. Direct belanghebbenden zijn door ons schriftelijk geïnformeerd.

Het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken liggen van 21 juni tot en met 2 augustus 2022 voor eenieder ter inzage in het Gouvernement, Limburglaan 10 te Maastricht alsmede in het gemeentehuis van Maasgouw.

2. BESLUIT

Wij besluiten

- in te stemmen met het gefaseerd saneringsplan.

Voorschriften bij het besluit

1. De melder of degene die de sanering uitvoert moet uiterlijk 5 werkdagen vóór het tijdstip van de handeling melden:
 - de start van de (fase van de) grondwatersanering;
 - het beëindigen van de (fase van de) grondwatersanering.
 - de start van de (fase van de) grondsanering;
 - het bereiken van de einddiepte van een grondsanering (vóór het aanbrengen van aanvulgrond en/of deklaag);
 - het beëindigen van de (fase van de) grondsanering;
 Het meldingsformulier Bodem is te vinden op www.limburg.nl/bodem.
2. De melder of degene die de sanering uitvoert moet een wijziging van het saneringsplan uiterlijk twee weken voorafgaand aan de uitvoering van de wijziging schriftelijk aan ons melden. Bij de melding moet worden aangegeven wat wijzigt ten opzichte van het saneringsplan waarmee door ons is ingestemd en wat de reden is voor deze wijziging.
3. De melder moet, zo spoedig mogelijk na afronding van (een fase van) de sanering, een evaluatieverslag bij ons indienen.
4. Verandering van de gebruiksfunctie naar een gevoeliger bodemgebruik moet schriftelijk aan ons worden gemeld via het meldingsformulier Bodem.

3. OVERWEGINGEN DIE TEN GRONDSLAG LIGGEN AAN HET BESLUIT

3.1 Beschrijving situatie

In de periode van circa 2013-2016 zijn alle ter plaatse van de bedrijfslocatie aanwezige afvalstoffen (en afvalwater) afgevoerd en verwijderd. Aansluitend zijn de installaties (ovens, schoorstenen, smelterij) afgebroken en verwijderd. Vanaf 2016 resteert een (grotendeels) verhard, leeg bedrijfsterrein met enkele gebouwen en enkele (betonnen) bassins. Er vinden geen bedrijfsactiviteiten plaats.

Op en nabij de bedrijfslocatie van Edelchemie Panheel B.V. (saneringslocatie) is sprake van een spoedeisend geval van ernstige bodemverontreiniging in de zin van de Wet bodembescherming (Wbb). De spoedeisendheid van de sanering is gebaseerd op een actueel risico voor verspreiding van de verontreiniging.

Grond

In de bovengrond (tot ca. 1,5 meter beneden maaiveld (m –mv)) op een deel van het bedrijfsterrein van Edelchemie is sprake van een diffuse verontreiniging met zware metalen boven de interventiewaarden (met name met zilver, koper, zink en nikkel). Lokaal reikt deze verontreiniging tot 4 meter diepte. Daarnaast zijn plaatselijk in de bovengrond PAK en cyanide(totaal) aangetroffen boven de interventiewaarde. Naast deze verontreinigingen zijn in de bovengrond verontreinigingen aangetroffen die de interventiewaarden niet overschrijden. Het betreft andere zware metalen dan de hierboven genoemde, PCB's, minerale olie en tetrachlooretheen. Het oppervlak van het terrein van Edelchemie bedraagt ca. 4,4 ha. De hoeveelheid grond die hier verontreinigd is boven de interventiewaarden bedraagt ca. 20.000 m³.

Grondwater

In het grondwater ter plaatse van de saneringslocatie zijn koper, cadmium, kobalt, nikkel, chroom, arseen en diverse vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen (waaronder tetrachlooretheen en trichlooretheen) aangetoond boven de interventiewaarden. De verontreiniging met nikkel en chroom is voor de omvang van de verontreiniging op de locatie maatgevend.

Het grondwater is ook verontreinigd met bromide tot boven de risicogrenswaarde. De verontreinigingen met zware metalen en bromide hebben zich via het grondwater verspreid tot buiten de terreingrenzen. Bromide is de maatgevende component.

De verontreiniging van zware metalen in het grondwater kent een duidelijke verticale gradiënt. Op het terrein ter plaatse van de bronlocatie (gebied voormalige ovens), zijn met name in de laag 7,35 – 14 m-mv sterk verhoogde gehalten van zware metalen gemeten. Stroomafwaarts richting het Tesken (oppervlaktewater) worden sterk verhoogde gehalten alleen nog waargenomen in het diepere grondwater en vlak voor het Tesken in de laag 26,5-45 m-mv. Bromide is tot aan de overzijde van het Tesken verspreid en wordt hier aangetroffen op een diepte van 37-50 m-mv.

In opdracht van de Provincie Limburg is door Arcadis een studie uitgevoerd naar de lokale geohydrologie, de verspreidingsrisico's en de bedreiging van de drinkwaterwinning van de WML (Aanvullende verkenning grondwatersaneringsvarianten, ref. 083683776 B, 21 maart 2019). In deze studie is op basis van alle onderzochte scenario's geconcludeerd dat met een grote mate van betrouwbaarheid kan worden gesteld dat de grondwaterstroming zodanig is dat de grondwaterverontreiniging, in tegenstelling tot eerdere onderzoeksresultaten, niet naar het puttenveld van de WML stroomt en geen bedreiging vormt voor de drinkwaterwinning.

De grondwaterverontreiniging verspreidt zich nog wel steeds richting Lateraalkanaal en de Maas. Uit alle onderzochte scenario's met het grondwater- en transportmodel uit de bovengenoemde studie van Arcadis blijkt dat de concentratie bromide in het intredend grondwater in het Lateraalkanaal lager blijven dan de toegestane MTR van 8.000 µg/l. Op basis van de berekende concentraties is de verwachte concentratie bromide die mogelijk het Lateraalkanaal intreedt maximaal 1.400 µg/l. Dit is lager dan de voorlopige richtwaarde voor bromide in drinkwater van 2.800 µg/l. De van de saneringslocatie afkomstige concentratie bromide zal in het kanaalwater bij het innamepunt van de WML door verdere verdunning daar ver onder liggen.

De verontreinigingen met zware metalen en VOCl vallen ruimschoots binnen de omvang van de bromide pluim en verspreiden zich ook niet verder. Alleen nikkel neemt recent toe maar is in verhouding tot bromide niet relevant.

Op grond van de omvang van de verontreiniging in de grond en het grondwater is er sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging in de zin van de Wbb. Conform de Circulaire bodemsanering is vastgesteld dat:

- er geen actuele humane risico's optreden ten gevolge van de aanwezige bodemverontreinigingen bij het huidige gebruik van de locatie (bodemgebruik: ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie);

er geen sprake is van een actueel ecologisch risico.

Met betrekking tot de verspreiding is sprake van een bodemvolume groter dan 6.000 m³ waarin 1 of meer stoffen in grondwater de interventiewaarde overschrijden. Aangetoond is dat jaarlijks meer dan 1.000 m³ nieuw bodemvolume verontreinigd raakt met grondwater waarin 1 of meer stoffen de interventiewaarde overschrijden. Daarmee is volgens de systematiek en terminologie voor de bepaling van spoedeisendheid van saneren van een geval van ernstige bodemverontreiniging sprake van een 'onbeheersbare situatie' en hiermee sprake van een spoedeisend geval. Zoals uit bovengenoemde studie van Arcadis blijkt is er - in afwijking van de beschikking ernst en spoed - geen sprake van een bedreigd kwetsbaar object (drinkwaterwinningen van de WML). De grondwaterverontreinigingen stromen uiteindelijk in sterk verdunde vorm in het Lateraalkanaal uit. Het Lateraalkanaal is in deze geen kwetsbaar object.

3.2 Saneringsplan

In het nu ingediende saneringsplan is een saneringsdoelstelling voor het grondwater en voor de grond opgenomen.

Saneringsdoelstelling en aanpak grondwaterverontreiniging

De saneringsdoelstelling voor de grondwaterverontreiniging omvat de verspreiding en ontwikkeling van de verontreinigingspluim en concentraties gedurende 20 jaar te volgen en bewaken en of deze in overeenstemming is met de modelmatig berekende en verwachte ontwikkeling waarbij uiteindelijk sprake zal zijn van een stabiele milieuhygiënisch acceptabele eindsituatie zonder bedreiging van kwetsbare objecten (verspreiding richting Lateraalkanaal en de Maas met aanvaardbare concentraties). Dit is conform de Circulaire bodemsanering van 1 juli 2013 voor onderhavige casus, een acceptabel en kosteneffectief resultaatgebied van de sanering.

Voor de monitoring zal het bestaande monitoringsnetwerk worden uitgebreid en geoptimaliseerd. Voor de duur van de grondwatermonitoring is het uitgangspunt 20 jaar. De resultaten van de monitoring worden getoetst aan de modellering uit de studie naar de verspreidingsrisico's en saneringsafweging. Hierbij wordt getoetst aan signaal en actiewaarden.

Zolang de uit de monitoringsresultaten af te leiden verspreiding binnen de modelvoorspelling blijft passend voor dat tijdstip (jaar), waarbij sprake is van een verspreiding gelijk aan of minder dan de voorspelling, wordt voldaan aan de signaalwaarde. In dat geval is er geen noodzaak voor het nemen van vervolgacties. Indien uit de monitoringsresultaten blijkt dat de verspreiding volgens een afwijkend patroon verloopt ten opzichte van de modelvoorspelling, is er sprake van een overschrijding van de signaalwaarde en vindt een verhoging van de monitoringsfrequentie plaats en een evaluatie of er mogelijk sprake is van een bedreiging van kwetsbare objecten (drinkwaterwinningen van de WML).

Bij overschrijding van de actiewaarde is er sprake van een (mogelijke) bedreiging van de drinkwaterwinningen van de WML (puttenveld De Reut en/of Langeven). In geval van een overschrijding van een actiewaarde treedt een maatwerk terugvalscenario in werking, voorafgegaan door aanvullend (bodem)onderzoek, modellering, een doelmatigheids- en variantenafweging en ontwerp. De inzet van een terugvalscenario behoeft instemming van het bevoegd gezag Wbb.

Een eventueel in te zetten terugvalscenario betreft maatwerk passend bij de aard van de geconstateerde afwijking ten opzichte van de modelvoorspelling/actiewaarde overschrijding. Als terugvalscenario's zijn aangegeven:

1. Reductie nalevering brongebied (brongebied bromide is gelegen op noordwestelijk deel terrein).
2. Geohydrologische interceptie.

De grondwaterverontreiniging met bromide stroomt uiteindelijk naar het Lateraalkanaal Linne-Buggenum, dit betreft een Rijkswater. Daarmee is op termijn sprake van een Natuurlijke Lozing van verontreinigd grondwater op het Oppervlaktewater (NLO). Uit toetsing van de NLO blijkt dat een natuurlijke lozing voor de bromide-verontreiniging afkomstig van de saneringslocatie Edelchemie Panheel BV op het Lateraalkanaal mogelijk is.

Saneringsdoelstelling en aanpak grondverontreiniging

De locatie en omliggende percelen hebben momenteel een bestemming als bedrijfsterrein. De locatie is momenteel - met de aanwezige verontreinigingen - op basis van humane en ecologische risico's geschikt voor de functie als bedrijfsterrein.

Doelstelling van de grondsanering is het reduceren van de bronflux naar de grondwaterverontreiniging (verminderen van de bijdrage vanuit de grondverontreiniging naar de grondwaterverontreiniging). Dit kan bereikt worden door het voorkomen van infiltrerend hemelwater door het verontreinigd grondpakket en/of het verwijderen van verontreinigde grond (vrachtverwijdering). Daarnaast moet de locatie na sanering geschikt zijn voor het beoogde - nog vast te stellen - gebruik (functiegericht saneren).

Afhankelijk van het beoogde gebruik en de definitieve inrichting van de locatie (of delen van de locatie) omvat de grondsanering het verwijderen van verontreiniging dan wel het afdekken van de verontreiniging door een leeflaag, gebouwen en/of duurzaam en aaneengesloten verhardingen. Indien dit voor de inrichting van de locatie functioneel is, kan verontreinigde grond binnen het geval herschikt worden.

De uiteindelijke opbouw van de leeflaag en de grondbalans is afhankelijk van het uiteindelijke definitieve inrichtingsplan. Nadat de definitieve inrichting bekend is, zal een plan voor de uitvoering worden opgesteld (uitvoeringsplan). Dit uitvoeringsplan wordt 5 weken voorafgaand aan uitvoering ter goedkeuring voorgelegd bij het bevoegd gezag.

Gefaseerde sanering

De aanpak betreft een gefaseerde aanpak bestaande uit de volgende fases:

- fase 1: monitoring grondwaterpluim met toetsingscriteria en terugvalopties;
- fase 2: geschikt maken van de saneringslocatie in combinatie met herontwikkeling.

Beide fasen kunnen ten dele parallel aan elkaar in uitvoering worden genomen.

Om de sanering realiseerbaar te maken wordt de sanering gefaseerd uitgevoerd waarbij aangesloten wordt op de ontwikkelingsdynamiek van de locatie. Bij uitvoering wordt voorafgaand aan elke fase een gedetailleerde uitwerking opgesteld en aan het bevoegd gezag ter goedkeuring toegezonden. De gedetailleerde uitwerking wordt getoetst aan de uitgangspunten, criteria en aanpak zoals beschreven in het saneringsplan.

3.3 Beoordeling saneringsplan

Op grond van ons Beleidskader (2016) toetsen wij het belang van de bescherming van de bodem aan de saneringsdoelstelling van artikel 38 Wet Bodembescherming (Wbb):

- a. de bodem wordt ten minste geschikt gemaakt voor de functie die de bodem krijgt na de sanering waarbij het risico voor mens, plant of dier als gevolg van blootstelling aan de verontreiniging zoveel mogelijk wordt beperkt;
- b. het risico van de verspreiding van verontreinigende stoffen zoveel mogelijk wordt beperkt;
- c. de noodzaak tot het nemen van maatregelen en beperkingen in het gebruik van de bodem zoveel mogelijk wordt beperkt.

Het ingediende gefaseerde saneringsplan voldoet aan de saneringsdoelstelling die is vastgelegd in artikel 38 van de Wet bodembescherming. De bodem is en wordt verder ten minste geschikt gemaakt voor de functie die de bodem krijgt na de sanering waarbij het risico voor mens, plant of dier als gevolg van blootstelling aan de verontreiniging zoveel mogelijk wordt beperkt. Het risico van de verspreiding van verontreinigende stoffen en de noodzaak tot het nemen van maatregelen en beperkingen in het gebruik van de bodem worden zoveel mogelijk beperkt.

Opgenomen is dat via periodiek onderzoek (monitoring) de ontwikkeling van de kwaliteit van het grondwater wordt gevolgd, zodat gecontroleerd kan worden of de verspreiding en ontwikkeling van de verontreinigingspluim in overeenstemming is met de modelmatig berekende en verwachte ontwikkeling waarbij uiteindelijk sprake zal zijn van een stabiele milieu-hygiënisch acceptabele eindsituatie zonder bedreiging van kwetsbare objecten. Met de monitoring kan een mogelijk gevaar voor milieu of samenleving snel worden vastgesteld en zo nodig kunnen tijdig maatregelen worden getroffen.

Indien uit de resultaten van de monitoring blijkt dat sprake is van een onaanvaardbare verspreiding dan is een actieve maatregel (terugvalscenario) nodig om verdere verspreiding te voorkomen. Indien van toepassing zal voor het in werking stellen van het terugvalscenario een plan van aanpak worden opgesteld dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het bevoegde gezag.

Op grond van de gekozen saneringsvariant zal de sanering/monitoring langere tijd in beslag nemen. Over de voortgang worden wij regelmatig, zoals opgenomen in het saneringsplan, geïnformeerd.

Een gefaseerde sanering is toegestaan indien het belang van de bodem zich hier niet tegen verzet. De casus van onderhavige saneringslocatie voldoet hieraan: zoals blijkt uit de studie naar de verspreidingsrisico's en saneringsafweging, is in de huidige situatie naar verwachting geen sprake van risico's voor mens en milieu en worden kwetsbare objecten (drinkwaterwinningen van de WML) niet bedreigd in hun functie.

4. GEBRUIKSBEPERKINGEN

Gedurende de uitvoering van het voorliggende saneringsplan zijn in het grondwater verontreinigingen aanwezig waarvoor (in de wet vastgestelde) gebruiksbeperkingen gelden. Deze gebruiksbeperkingen zijn:

- op grond van de Waterwet en de Keur geldt een meldingsplicht bij werkzaamheden in of nabij het verontreinigde grondwater. Werkzaamheden zoals (niet limitatief) tijdelijke grondwateronttrekkingen, warmte-koude opslag, industriële onttrekkingen of drinkwateronttrekkingen. Melding dient bij de Provincie Limburg en/of het Waterschap Limburg te worden gedaan;
- op grond van de Wet bodembescherming is het onttrekken van grondwater verboden in het gebied met interventiewaarden overschrijdingen en het invloedsgebied, tenzij door middel van een vooraf door de Provincie Limburg goed te keuren Plan van Aanpak of (deel)saneringsplan, toestemming is verleend.

De gebruiksbeperkingen gelden voor alle percelen binnen de interventiewaarde contour grondwater en voor grondwateronttrekkingen buiten de verontreiniging die de omvang van de verontreiniging negatief kunnen beïnvloeden (zie bijlage 1).

Deze gebruiksbeperkingen gelden al op basis van de wet en worden dus niet met dit besluit vastgesteld.

5. REGISTRATIE PUBLIEKRECHTELIJKE BEPERKINGEN

De kadastrale percelen van onderhavige locatie zijn reeds geregistreerd bij de Dienst voor het Kadaster en de Openbare registers.

6. RECHTSBESCHERMING

Rechtsbescherming

Iedereen kan gedurende de termijn van ter inzage legging schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen dient u te sturen naar: Gedeputeerde Staten van Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van de projectcode. Als u een mondelinge zienswijze naar voren wilt brengen, kunt u contact opnemen met tel. +31 6 21 83 60 04 of +31 6 46 19 54 67.

Inwerkingtreding besluit

Met de uitvoering van het saneringsplan kan worden begonnen nadat gedeputeerde staten met dat plan hebben ingestemd of die instemming van rechtswege is verleend. De instemming is van rechtswege verleend, indien gedeputeerde staten niet binnen de instemmingstermijn van vijftien weken of voor de afloop van de termijn waarmee is verlengd een beslissing hebben genomen. Een instemming van rechtswege wordt aangemerkt als een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht.

Privacy

Bij uw aanvraag heeft u persoonsgegevens verstrekt. Uw persoonsgegevens worden enkel voor de administratieve verwerking van deze aanvraag en het daaropvolgende traject gebruikt. Voor meer informatie over hoe de Provincie Limburg met uw persoonsgegevens omgaat en uw rechten als betrokkenen, verwijzen wij u graag naar onze [privacyverklaring](#).

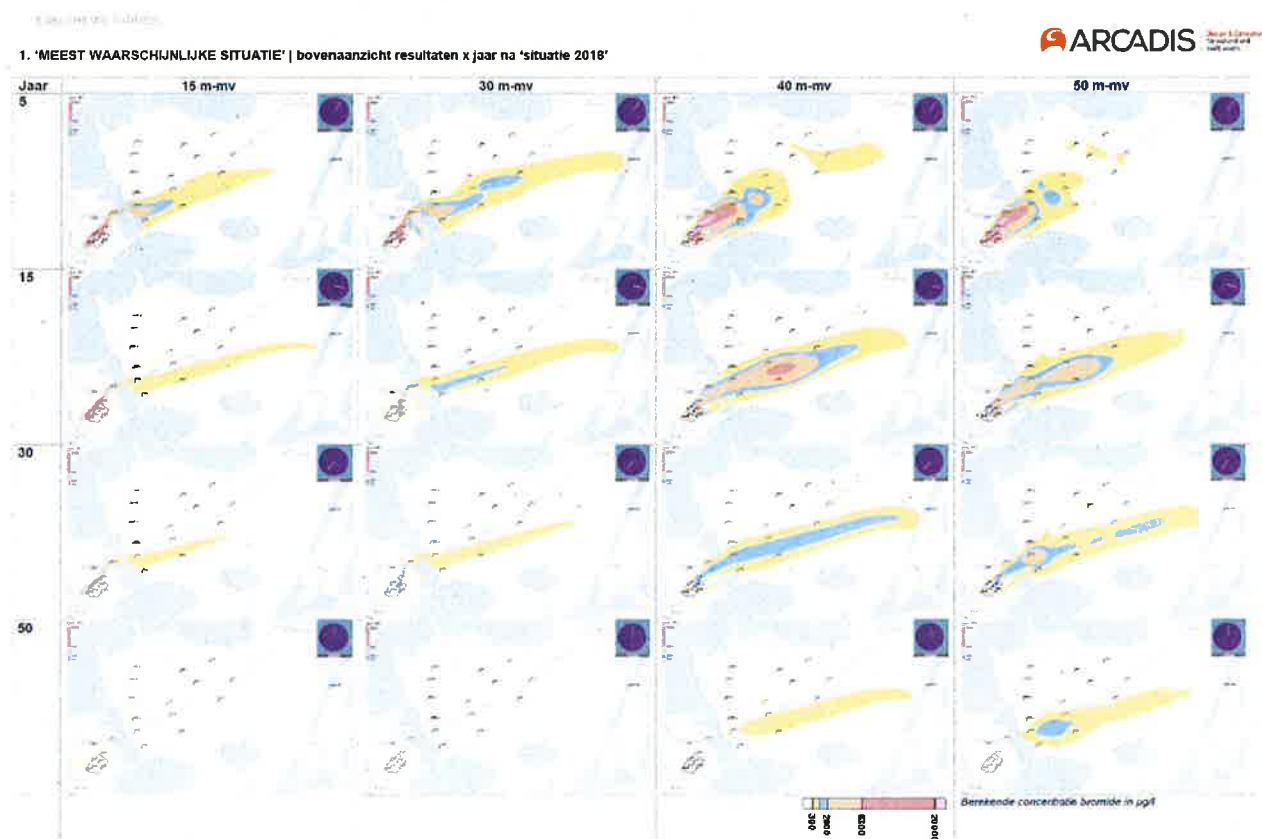
Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Bijlage 1 Gebied waar eventuele grondwateronttrekkingen van invloed kunnen zijn op Verontreinigingspluim

Gemodelleerde 'meest waarschijnlijke' verspreidingsverwachting bromide in het grondwater op de verschillende aangegeven dieptes